

Ung rettshjelp Rogaland

Årsrapport 2022



Ung rettshjelp
Gatejuristen Stavanger
Bergelandsgaten 35
4012 STAVANGER

Postadresse:
Kongsgaten 49
4006 STAVANGER

Telefon: 412 55 810
Internett: www.ungrettshjelp.no
E-post: ungrettshjelp@bymisjon.net
Bedriftsnummer: 922 621 934

Innhold

Oppstartsåret.....	3
Ung rettshjelp sitt samfunnsoppdrag.....	4
HVORDAN TILTAKET BIDRAR TIL Å OPPFYLLE FORMÅLET MED ORDNINGEN	4
SAMFUNNSOPPDRAG	4
RETTSHJELP	5
Oppsummering av 2022.....	5
KLIENTENE OG SAKENE	5
INNTEKT.....	5
SAKER SOM UNG RETTSHJELP ROGALAND HAR BISTÅTT I.....	6
SAKSOMRÅDER	7
OPPPSØKENDE OG SAMABREIDSPARTNERE	7
NØKKELTALL 2022	8
Gatejuristnettverket og samarbeid om Ung rettshjelp.....	8
SAMARBEIDET ÅRET 2022	8
SOSIALE MEDIER.....	9
RETTSPOLITIKK	10
Organisering og økonomi.....	10
Året som kommer	12
VÅRE MÅL I 2023	12
FRIVILLIGE OG ANSATTE	12

Oppstartsåret

Da vi mottok tilskudd til spesielle rettshjelptiltak fra Sivilrettsforvaltningen startet vi opp forprosjekt i april 2022. For å kunne starte opp Ung rettshjelp var vi avhengig av tilstrekkelige midler til å ansette en jurist i full stilling. Vi søkte midler og fikk innvilget treårige prosjektmidler fra Sparebankstiftelsen SR-Bank og Stiftelsen Dam. Vi ansatte en jurist i full stilling som startet opp i september, og vi åpnet for saksinntak allerede 3.oktober 2022.

Vi erfarer at det er et stort behov for tjenesten i Stavanger og Rogaland. Vi ser at det er avgjørende med lokal fysisk tilstedeværelse for å nå de utsatte barn og unge, da kan vi skape tillit og komme i posisjon til å hjelpe. Vi erfarer at ungdommen selv oftest ønsker fysiske møter.

Vi har begynt å bygge opp tiltaket fra Stavanger og har konsentrert det oppsøkende arbeidet hit den første tiden. Vi har også hatt størst fokus på barn og unge fra 15 – 25 år når det gjelder det oppsøkende arbeidet.

Vi prioriterte å ha mange møter med og foredrag for ulike instanser i hjelpeapparatet. Vi ser at det har gitt god kjennskap til prosjektet nå i oppstartsfasen.

De første tre månedene tok vi inn hele 66 saker.

Ung rettshjelp Stavanger har mottatt henvendelser innen en rekke juridiske saksområder. Vi har fått spørsmål som gjelder midlertidig bolig, besøksforbud, trakassering og dårlig arbeidsmiljø, rett til utdanning, reisebevis, barnebidrag, oppsigelse av leiekontrakt, ulike offentlige stønader med mer. Vi ser at mange av dem som kontakter oss, har et stort velferdsmessig behov for hjelp. Vi har blant annet behandlet saker hvor arbeidstaker ikke har fått utbetalt lønn eller feriepenger. Vi blir også kontaktet av ungdom som er bostedsløse, eller som risikerer straffeforfølgelse.

Mange av de som har kontaktet Ung rettshjelp er mellom 18-25 år. Vi har imidlertid også kommet i kontakt med yngre ungdom, og vi får henvendelser fra foreldre som tar kontakt på vegne av sitt barn.

Det har vært en spennende oppstartsperiode. Pågangen til prosjektet og sakene klientene ber om bistand i viser at det er et behov for et tiltak, med lokal tilstedeværelse som gir gratis rettshjelp til barn og unge i Rogaland.

Camilla Andersson
Gatejuristen og Ung rettshjelp Rogaland, leder

Ung rettshjelp Rogaland

- Gir gratis rettshjelp til barn og unge opp til 25 år.
- Jobber for å avdekke og synliggjøre mangler ved lovgivningen eller praksis.
- Jobber for økt respekt, omsorg og rettferdighet for målgruppen.
- Arbeider oppsøkende og gjennom frivillige.
- Er et prosjekt under Gatejuristen Stavanger, og et tiltak under Kirkens Bymisjon, og en del av Gatejuristnettverket.
- Første klientmottak i Stavanger: 3. oktober 2022
- Kontor i Stavanger. 3 ansatte i 1,3 årsverk. 3 frivillige

Ung rettshjelp sitt samfunnsoppdrag

HVORDAN TILTAKET BIDRAR TIL Å OPPFYLLE FORMÅLET MED ORDNINGEN

Ung rettshjelp bidrar til å oppfylle formålet med ordningen med tilskudd til spesielle rettshjelpstiltak. Tilskuddene skal legge til rette for kostnadseffektive rettshjelpstilbud rettet mot særlig utsatte grupper og mennesker i en spesielt vanskelig situasjon, som opplever at terskelen for å oppsøke ordinær juridisk bistand er høy. Rettshjelpen er kostnadseffektiv – da vi legger til rette for frivillig innsats samt har lave driftskostnader. Kostnadene i oppstartsåret når en ser på kostnad per sak er høyere enn det vil være når vi er i ordinær drift. Vi gir rettshjelp til en gruppe som ellers ikke ville fått bistand. Det er ikke andre gratis rettshjelpstilbud for denne målgruppen her lokalt og det er en særlig utsatt gruppe som ikke kjenner så godt til egne rettigheter, og som kommer til oss med saker knyttet til velferdsmessige behov.

SAMFUNNSOPPDRAG

Målgruppen er barn og unge opp til 25 år. Mandatet vårt er å ivareta barn og unges grunnleggende rettigheter. Vi gir gratis juridisk bistand når de ikke kan få dette fra andre. De fleste sakstypene de kommer med faller ikke innenfor ordningen med fri rettshjelp.

Ung rettshjelp er et nasjonalt tiltak som tar inn saker fra hele landet. Vi har per i dag etablert tiltak i Oslo (fra 2016), Kristiansand (fra 2020), Bergen (fra 2021) og Tromsø og Stavanger (fra 2022).

Hovedmålsetningen vår er å bedre målgruppens rettsikkerhet og sørge for at deres grunnleggende rettigheter innvilges. Ved å bistå med individuell og gratis rettshjelp av høy kvalitet, gir Ung rettshjelp målgruppen tilgang til en tjeneste de ellers ikke hadde hatt råd til eller mulighet til å benytte seg av. Vår erfaring er at det ikke hjelper å ha rett om man ikke får hevdet sin rett. Gjennom vårt arbeid ønsker vi derfor å bidra til en lettere hverdag for barn og unge som ofte møter lukkede dører og har det vanskelig. Vi erfarer at ved å tilby juridisk veiledning klarer ofte våre klienter selv å hevde sin rett. Vi jobber for hjelp til selvhjelp og med å styrke barn og unge ved å gi dem god informasjon om sine rettigheter. Vi opplever at vi kan gi rettshjelp av god kvalitet til barn og unge.

Vi har erfart at det er nødvendig med lokal tilstedeværelse for å nå de barn og unge som trenger det mest. Fysisk tilstedeværelse er viktig for å skape tillitt og kommer i

posisjon til å hjelpe. I oppstarten har vi prioritert å informere hjelpeapparatet godt – slik at de som ungdommene allerede har tillitt til kan spre informasjon / henvise til tjenesten. Det har vært gledelig å se at veldig mange i hjelpeapparatet har oppfordret klienter til å kontakte oss for bistand.

Fra 2023 vil vi i tillegg til å fortsatt holde tett dialog med hjelpeapparatet også være mer til stede på arenaer der barn og unge er, og har planlagt flere faste oppsøkende saksmottak.

RETTSHJELP

Den juridiske bistanden ytes av ansatte jurister og frivillige ved Ung rettshjelp. De frivillige er jusstudenter eller jurister/advokater. Fra vi startet med saksinntak og ut året har vi hatt med tre frivillige som har bidratt til sammen to arbeidsdager i uken. Alt arbeid fra frivillige kvalitetssikres av ansatte jurister. Vi er opptatt av at rettshjelpen vi gir er av god faglig kvalitet. Vi har derfor stort fokus på kompetanseheving og gir frivillige god opplæring og tett veiledning.

Oppsummering av 2022

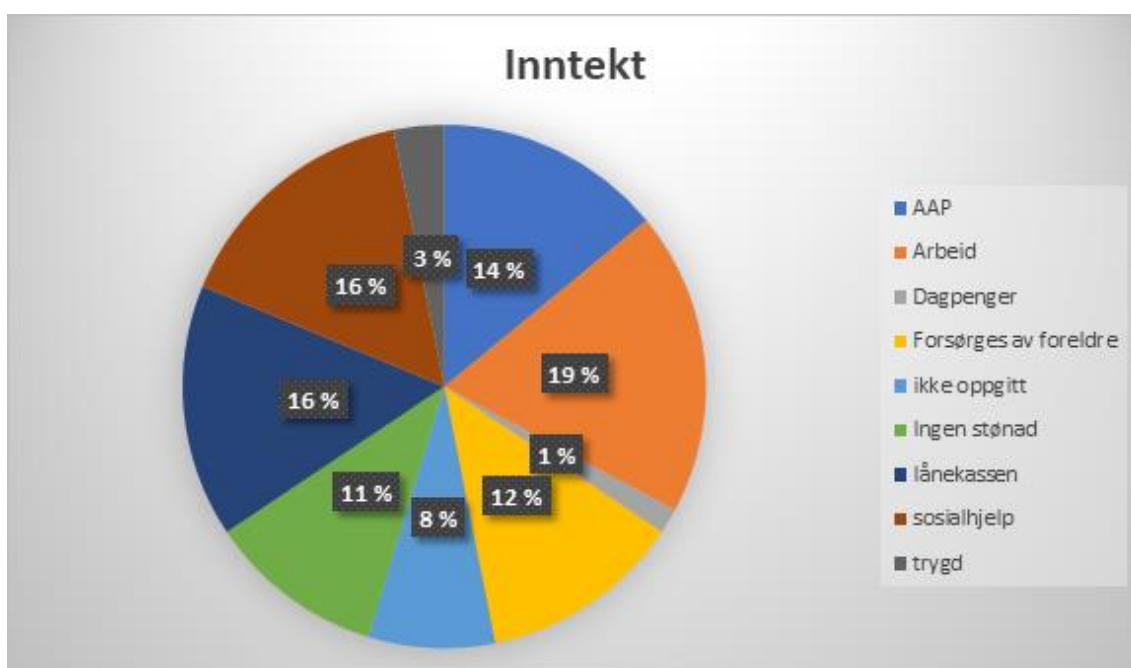
KLIENTENE OG SAKENE

Vi har tatt inn 66 saker fra 43 klienter de tre første månedene, fra vi startet saksmottak 3.10.22 tom 31.12.22.

Den største andelen klienter vi har tatt imot er i alder 18-25 år – det er over 80% av sakene våre. Ung rettshjelp har mottatt omtrent like mange saker fra jenter/kvinner og gutter/menn.

INNTEKT

Ung rettshjelp når mennesker som har lav inntekt. 18% mottar AAP, dagpenger eller trygd, 16% mottar lån/stipend fra Lånekassen, 16% har sosialstønad. 11% er uten stønad og 19% er fortsatt forsørget av foreldre.



SAKER SOM UNG RETTSHJELP ROGALAND HAR BISTÅTT I

Mange av sakene Ung rettshjelp bistår i, er saker av stor velferdsmessig betydning for klient. Selv der ikke saken kan løses, ser vi at det betyr mye å bli hørt og vite at det er noen som prøver å hjelpe. Vi blir ofte kontaktet av ungdom som ikke har et trygt nettverk rundt seg som kan hjelpe dem i konflikter. Vi ser at det er viktig med et tilbud om gratis hjelp fra en nøytral person med juridisk kompetanse, spesielt for de som ikke har familie eller venner å lene seg på.

Et konkret eksempel på en sak hvor Ung rettshjelp har bistått, er en arbeidsretts sak. Klienten, 20 år, tok kontakt med Ung rettshjelp fordi hun ikke hadde mottatt lønn eller feriepenger fra sin arbeidsgiver. Hun fortalte også om dårlig arbeidsmiljø og trakasserende oppførsel fra de overordnede på arbeidsplassen. Blant annet sa hun at arbeidsgiver hadde montert et kamera som filmet de ansatte, uten at de var informert om det. Ung rettshjelp hjalp henne for det første med å sende et krav om betaling av lønn. Arbeidsgiver gikk etter dette konkurs. Hun fikk derfor hjelp til å søke lønnsgarantidekning hos NAV. Hun fikk også veiledning om muligheten for å kontakte arbeidstilsynet om anmeldelse.

Et annet eksempel, er en sak som handler om midlertidig botilbud. Klienten, 19 år, tok kontakt med oss da han manglet bolig. Han bodde på det tidspunktet i en bod uten innlagt vann eller andre fasiliteter. Han hadde søkt om midlertidig bolig, men kun fått tilbud om hospits. Klienten ønsket ikke å bo på hospisset fordi han ønsket å slutte med rus. I tillegg hadde han mottatt trusler fra flere av beboerne der, og følte seg utrygg. Ung rettshjelp tok kontakt med NAV og forklarte at han trengte et bedre botilbud. Han fikk også hjelp av en kontaktperson hos helse- og velferdskontoret i kommunen.

Klienten fikk til slutt et tilbud om å bo i en leilighet. Han opplevde dette botilbudet som tryggere og bedre. Han ble også godkjent som leietaker av kommunal bolig, og venter i dag på å få tildelt en leilighet. Han har også begynt å tenke litt på fremtiden, og vurderer rusbehandling.

SAKSOMRÅDER

Saker: 66



OPPPSØKENDE OG SAMABREIDSPARTNERE

I det første halve året med drift, har vi brukt mye tid på å gjøre oss kjent blant hjelpetilbudet for barn og unge. Vi har både vært på møter med aktuelle aktører, og spredt informasjon gjennom e-post og ved utdeling av plakater/flyers.

Vi har hatt møte med Stavanger kommune, herunder kommunalsjef for Barn, unge og familie. Vi har også møtt andre ansatte i avdelingen Ungdom og Fritid. Vi har presentert Ung rettshjelp for flere kommunale tiltak, herunder Uteseksjonen, Helsestasjon for ungdom, Tett på og Mo-Ung. Vi har også vært på møte med NAV Hundvåg- og Storhaug.

Vi har snakket med flere tiltak for barn og unge i Kirkens bymisjon. Dette inkluderer Natteravnene, Vibemyr skoleverksted og Ventilene (fritidstilbud). Vi har snakket med SLT-kordinator i politiet og avsnittsleder for forebyggende patrulje for barn og unge. Vi har møtt SEIF (Selvhjelp for innvandrere og flyktninger), Krisesenteret, snakket med minoritetsrådgiver i Stavanger og med ungdomskontakt i friomsorgen. Vi har videre sendt informasjon om tilbudet vårt til mobbeombudet i Stavanger, familievernkontoret,

og Johannes læringscenter. Vi har også presentert Ung rettshjelp for Ungdommens kommunestyre og Studentrådet.

I tillegg til å spre informasjon om vårt tilbud, har vi inngått noen faste samarbeid. Ung rettshjelp har kontortid på MO-Ung, et kommunalt mottak- og oppfølgingscenter for unge, en dag hver andre uke. Vi er også tilgjengelige på Sølvberget, Stavanger bibliotek, en ettermiddag i måneden. Ung rettshjelp sitter da på et rom tilknyttet bibliotekets ungdomsrom. Vi er også til stede på Fellesverket, et fritidstilbud for ungdom mellom 13-25 år i regi av Røde Kors, en kveld i måneden. Her har vi også holdt rettighetsquiz og har mulighet til å ha et faglig opplegg for ungdommene i tillegg til å holde saksmottak.

NØKKELTALL 2022

66

Saker

43

Klienter

5

Oppsøkende saksmottak

3

Frivillige

154

Frivillige timer

1,3

Lønnede årsverk

Anslag kostnad per sak: 2022: 12 722

Ved utregning av frivillige årsverk er det lagt til grunn at et normalårsverk er 1 695 timer.

Ved utregning av kostnad per sak er det etter avtale med Gatejuristnettverket lagt følgende beregning til grunn: Totale driftskostnader delt på antall saker.

Gatejuristnettverket og samarbeid om Ung rettshjelp

SAMARBEIDET ÅRET 2022

Gatejuristnettverket er et faglig nettverk av og for Gatejuristkontor i Norge. Stavanger Trondheim, Bergen, Oslo, og Kristiansand er underlagt Kirkens Bymisjon. Tromsø er et frittstående kontor. Nettverket jobber sammen for å utvikle og koordinere tilbudet.

Ung rettshjelptiltakene i Stavanger, Oslo, Bergen, Kristiansand og Tromsø har et internt faglig samarbeid under Gatejuristnettverket. Tiltakene er selvstendige og likestilte, men samarbeider faglig for å utvikle og koordinere tilbudet til målgruppen. Det er månedlige møter der en diskuterer fag, saksbehandling, oppsøkende arbeid og synliggjøring av tilbudet nasjonalt.

I utgangspunktet behandler hvert kontor de sakene som tilhører deres geografiske område. Ved stor sakspågang, har vi likevel muligheten til å fordele saker mellom kontorene for å avlaste hverandre. Erfaringsmessig er fysisk tilstedeværelse viktig for klientene, og vi omfordeler derfor kun saker hvor "fjernhjelp" er forsvarlig. Eksempel på dette kan være saker hvor klient kun har behov for rettslig veiledning over telefon. Det understrekes at samarbeidet i Gatejuristnettverket kun er av faglig karakter, og det foregår ingen intern fordeling av tildelte midler.

SOSIALE MEDIER

Ung rettshjelp har i 2022 systematisert, og økt, tilstedeværelsen i sosiale medier. Dette har vi gjort ved å samarbeide på tvers av Ung rettshjelp-kontorene i landet, og sette konkrete aktivitetsmål for å nå ut til barn, unge, samarbeidspartnere og mulige frivillige. Vi er til stede på plattformene Instagram, Tiktok, Facebook, LinkedIn og Snapchat. Aktivitetsmålene vi satt oss i 2022 gjaldt de to førstnevnte kanalene, da sannsynligheten for å nå ut til målgruppen ble antatt å være størst der.

Instagram ble hyppig brukt til å legge ut rettighetsinformasjon og informasjon om tiltaket. Vi opplevde en økning i antall følgere på Instagram i 2022, og talte 2325 følgere ved årets utgang. I denne kanalen tok vi primært sikte på å nå ut til samarbeidspartnere i kontakt med unge, og ikke kun de unge selv – da kun 20 % av følgerne våre på Instagram er under 25 år.

Brukergruppen har den senere tid flyttet seg fra Facebook og Instagram og over til Tiktok. Vi startet vår TikTok-aktivitet for alvor i 2022, og har i rekordtid passert antall følgere på Tiktok sammenlignet med Instagram. Ved årsskiftet hadde vi ca 2950 følgere og over 35 000 liker-klikk på videoene våre – mot henholdsvis ca 30 følgere og ca 100 liker-klikk ved utgangen av 2021. Videoen som har skapt størst engasjement gjelder husleierett og har blitt sett 99 300 ganger. Tiktok bruker vi til å nå ut til barn og unge direkte med enkel rettighetsinformasjon, og informasjon om rettshjelpstilbud. Videoene er uformelle, spiller på trender og har gjerne en humoristisk vri.

I tillegg har vi hatt noe aktivitet på Facebook og LinkedIn, og en sovende konto på Snapchat.

Antall innlegg TikTok: 49

Hvorav rettighetsinformasjon: 28

Antall innlegg Instagram: 85

Hvorav rettighetsinformasjon: 42

Vi opplevde at unge fra hele landet meldte inn sak på våre nettsider etter å ha blitt kjent med tilbudet gjennom sosiale medier. Flere av innleggene har også skapt engasjement rundt egne rettigheter i kommentarfeltene, særlig på Tiktok. Vi ser også at mange innlegg er lagret og delt videre.

RETTSPOLITIKK

En viktig del av Kirkens Bymisjons visjon er å stå opp mot urett og kjempe for lik tilgang til rettigheter for alle. For Gatejuristen og Ung rettshjelp blir det sentralt å bruke våre erfaringer fra saksbehandlingen til å påvirke hvordan rettsreglene utformes og praktiseres slik at de i størst mulig grad sikrer gode levekår for målgruppene.

Vi koordinerer vårt rettspolitiske arbeid med de øvrige virksomhetene i Kirkens Bymisjon samt gjennom Gatejuristnettverket. Vi samarbeider også med andre aktører på feltet i rettspolitiske spørsmål der hvor det er mest hensiktsmessig.

Samlet har vi i begge tiltakene levert totalt syv skriftlige høringsinnspill, og deltatt i fire muntlige høringer. Vi har skrevet fire innlegg/kronikker i ulike medier, og levert bidrag til Sivilsamfunnets rettsstatsmelding som ble overlevert til politikerne under Arendalsuka. Videre har vi deltatt i flere debatter og panelsamtaler, og har sammen med en rekke andre organisasjoner, rettshjelptiltak og Advokatforeningen vært en del av rettshjelpsalliansen som jobber sammen mot å sikre en god rettshjelpslovgivning i fremtiden.

I 2022 har Ung rettshjelp arbeidet spesielt med å styrke klageordningene for barn. Sammen med Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM), Redd Barna og Advokatforeningen arrangerte vi en panelsamtale om dette temaet under Arendalsuka. Vi fremsatte senere i fellesskap et forslag for familie- og kulturkomiteen på Stortinget om en bred utredning av barns klagerett, og skrev sammen med de nevnte organisasjonene og Barneombudet en kronikk om temaet. På bakgrunn av vårt arbeid fremsatte også Venstre høsten 2022 et representantforslag i Stortinget som var likelydende med det vi hadde spilt inn overfor politikerne. Arbeidet med å styrke klageordningene for barn er noe vi vil fortsette å følge opp i 2023.

Vi kan også nevne at vi i forbindelse med innføringen av ny voldserstatningslov jobbet aktivt for at det ikke skulle løpe forsinkelsesrenter på regresskrav fra staten under soning, og at dette også var noe vi fikk gjennomslag for da loven ble vedtatt våren 2022. Vi har særlig sett at i saker som gjelder innsatte under 25 år, har løpende forsinkelsesrenter vært til hinder for god rehabilitering under soning.

Organisering og økonomi

Ung rettshjelp i Rogaland er et prosjekt under Gatejuristen Stavanger og en del av Kirkens Bymisjon. Ung rettshjelp og Gatejuristen vil utgjøre ett fagmiljø med felles ledelse, kontorer, systemer og rutiner knyttet til saksbehandling. Ung rettshjelp bruker samme modell for frivillighet som Gatejuristen, der frivillige jusstudenter jobber en fast dag hver i uken. De jobber med egne saker og klienter under tett veiledning og oppfølging av tiltakets fast ansatte jurist, som kvalitetssikrer all rettshjelp. Frivillige jurister og advokater bidrar også med kunnskap og veiledning.

I tillegg har vi et godt faglig nasjonalt samarbeid med de andre Ung rettshjelp tiltakene; Oslo, Kristiansand, Bergen og Tromsø. Gjennom faste samarbeidsmøter deles erfaringer og kunnskap, metoder og materiell til rettighetsforedrag. Vi har felles

tilstedeværelse i sosiale medier og tett samarbeid om å drifte dette, videre har vi felles digitalt mottakssystem av saker.

Samarbeidet nasjonalt med de øvrige Ung rettshjelp tiltakene, og det at vi er en del av Kirkens Bymisjon som har en rekke tiltak og stor kompetanse på barn og unge, gjorde at vi i Rogaland kunne starte opp et kostnadseffektivt tiltak, og raskt kunne starte med å tilby rettshjelp av god kvalitet til barn og unge.

I tillegg til ansatt i jurist i 100 % stilling, er 20% av stillingen for leder for Gatejuristen Stavanger, og 10% juridisk rådgiver ressurser for Ung rettshjelp.

KOMMENTARER TIL ORGANISERING OG ØKONOMI

I rapporten er tiltaksregnskap for Ung rettshjelp Rogaland. Fullstendig regnskap og balanse for hele stiftelsen ettersendes innen frist 30.06.2023 når det er revisorgodkjent.

Ung rettshjelp Rogaland hadde i 2022 inntekter på 839 667 kroner, og gikk i balanse første år.

Ung rettshjelp Rogaland mottok i 2022 kr: 620 000 fra Sivilrettsforvaltningen. I tillegg mottok vi støtte fra Stiftelsen DAM og Sparebankstiftelsen SR-Bank.

Vi erfarer at det er et stort udekket rettshjelpsbehov i målgruppen. Vi ser behov for å styrke Ung rettshjelp Rogaland og ser frem til at vi kan bistå enda flere over hele fylket.

Prosjektregnskap 2022 Ung Rettshjelp



Beskrivelse	2022
Statens Sivilrettsforvaltning	620 000
Sparebankstiftelsen	90 063
Stiftelsen Dam	129 604
SUM INNTEKTER	839 667
Personalkostnad	434 924
Lokaler og kontorkost	45 706
Utstyr og inventar	87 078
Reparasjon og vedlikehold	64
Honorarer interne personal og adm.tjenester	116 143
Regnskaps og revisjonskostnader	54 105
Honorar fremmed tjeneste	7 264
Reisekostnader	13 262
Andre driftskostnader	81 121
SUM ANDRE KOSTNADER	404 743
SUM KOSTNADER	839 667
DRIFTSRESULTAT	-

Året som kommer

VÅRE MÅL I 2023

Vi er fortsatt i oppstartsfasen og vil bruke mye tid på å gjøre oss kjent for målgruppen og hjelpeapparatet.

I 2022 brukte vi mye tid på å gjøre oss kjent blant hjelpetilbudet til barn og unge. I 2023 ønsker vi å rette flere av våre oppsøkende aktiviteter direkte til ungdommen. Vi vil i større grad komme i kontakt med hjelpetilbud/væresteder, skolene, universitetet og fritidsklubbene.

FRIVILLIGE OG ANSATTE

Vi vil ta inn flere frivillige etter hvert i Ung rettshjelp. Ved utgangen av 2022 har vi med tre engasjerte frivillige som jobber til sammen 2 dager i uken.

Rom for alle